

Linjär Algebra M/TD Läsvecka 7

Omfattning och Innehåll

7.2 Kvadratiska former.

tmv165/185 V7, Vt06 bild 1

Mål: Att kunna

- Satsen om huvudaxlar, principalaxlar till kvadratiska former (sats 4) samt
  - Satsen om kvadratiska former och egenvärden (sats 5)
- samt att kunna tillämpa dessa satser vid problemlösning.

tmv165/185 V7, Vt06 bild 2

Mål:

Att veta vad som menas med begreppen
positivt definit, negativt definit och indefinit kvadratisk form.

tmv165/185 V7, Vt06 bild 3

En **kvadratisk form** på $\mathbb{R}^n$ är en funktion $Q : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ som ges av ett uttryck $Q(\mathbf{x}) = \mathbf{x}^T A \mathbf{x}$ där A är en **symmetrisk** matris.

Matrisen A kallas den kvadratiska formens koefficientmatris.

Lay 7.2, tmv165/185 V7, Vt06 bild 4

Ett basbyte med basbytesmatris $P = P_{\mathcal{B}}$ ger ett koordinat- eller **variabelbyte** $\mathbf{x} = P\mathbf{y}$ där $\mathbf{y} = [\mathbf{x}]_{\mathcal{B}}$.

I basen $\mathcal{B}$ ges den kvadratiska formen av en annan matris:

$$\mathbf{x}^T A \mathbf{x} = (P\mathbf{y})^T A (P\mathbf{y}) = \mathbf{y}^T (P^T A P) \mathbf{y}.$$

Matrisen $P^T A P$ är också symmetrisk. Den kallas för den kvadratiska formens koefficientmatris relativt basen $\mathcal{B}$.

Lay 7.2, tmv165/185 V7, Vt06 bild 5

Sats 4 Principalaxelsatsen.

Låt A vara en symmetrisk $n \times n$ -matris. Låt $\mathcal{B}$ vara en ON-bas av egenvektorer till A . Låt P vara den ortogonala matrisen vars kolonner är vektorerna i $\mathcal{B}$ och låt $D = \text{diag}\{\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n\}$ vara diagonalmatrisen $D = P^T A P$.

Variabelbytet $\mathbf{x} = P\mathbf{y}$ där $\mathbf{y} = [\mathbf{x}]_{\mathcal{B}}$ överför då den kvadratiska formen $\mathbf{x}^T A \mathbf{x}$ till $\mathbf{y}^T D \mathbf{y} = \lambda_1 y_1^2 + \lambda_2 y_2^2 + \dots + \lambda_n y_n^2$.

Kolonnerna i P , som alltså är egenvektorer till A , kallas den kvadratiska formens **principalaxlar**.

Lay 7.2, tmv165/185 V7, Vt06 bild 6

Definition: En kvadratisk form kallas:

- a. **positivt definit** om $Q(\mathbf{x}) > 0$ för alla $\mathbf{x} \neq \mathbf{0}$
- b. **negativt definit** om $Q(\mathbf{x}) < 0$ för alla $\mathbf{x} \neq \mathbf{0}$
- c. **indefinit** om $Q(\mathbf{x})$ antar såväl positiva som negativa värden.
- d. **positivt semidefinit** om $Q(\mathbf{x}) \geq 0$ för alla $\mathbf{x} \neq \mathbf{0}$
- e. **negativt semidefinit** om $Q(\mathbf{x}) \leq 0$ för alla $\mathbf{x} \neq \mathbf{0}$

Lay 7.2, tmv165/185 V7, Vt06 bild 7

Sats 5 Kvadratiska former och egenvärden.

Låt A vara en symmetrisk $n \times n$ -matris. Då är den kvadratiska formen $\mathbf{x}^T A \mathbf{x}$:

- a. positivt definit om och endast om alla egenvärden till A är positiva,
- b. negativt definit om och endast om alla egenvärden till A är negativa,
- c. indefinit om och endast om A har såväl positiva som negativa egenvärden,
- d. positivt semidefinit om och endast om alla egenvärden till A är ≥ 0 ,
- e. negativt semidefinit om och endast om alla egenvärden till A är ≤ 0 .

Lay 7.2, tmv165/185 V7, Vt06 bild 8